

Số: 1013 /QĐ-UBND

Bình Phước, ngày 29 tháng 5 năm 2015

QUYẾT ĐỊNH

**Ban hành Đề án Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử
trên địa bàn tỉnh Bình Phước (giai đoạn 2015 - 2020)**

CHỦ TỊCH ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH

Căn cứ Luật Tổ chức HĐND và UBND ngày 26/11/2003;

Căn cứ Quyết định số 170/2003/QĐ-TTg ngày 14/8/2003 của Thủ tướng Chính phủ về chính sách ưu đãi hưởng thụ văn hóa;

Căn cứ Công ước năm 2003 của UNESCO về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể, Chương trình hành động quốc gia bảo vệ Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ (giai đoạn 2014 - 2020);

Căn cứ Quyết định số 5079/QĐ-BVHTTDL ngày 27/12/2012 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về công bố Đờn ca tài tử là Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia; Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL ngày 30/6/2010 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể và lập hồ sơ khoa học di sản văn hóa phi vật thể để đưa vào danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia;

Thực hiện Công văn số 1098/BVHTTDL-DSVH ngày 08/4/2014 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ; Công văn số 3635/BVHTTDL-DSVH ngày 13/10/2014 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc triển khai Chương trình hành động Quốc gia bảo vệ nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ;

Xét đề nghị của Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tại Tờ trình số 713/TTr-SVHTTDL ngày 11/5/2015,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết định này Đề án Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh Bình Phước (giai đoạn 2015 - 2020).

Điều 2. Giao Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị có liên quan tổ chức thực hiện Đề án Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh Bình Phước (giai đoạn 2015 - 2020).

Điều 3. Chánh Văn phòng UBND tỉnh, Giám đốc các sở, ngành, đơn vị: Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Kế hoạch và Đầu tư; Tài chính; Nội vụ; Thông tin và Truyền thông; Khoa học và Công nghệ; Giáo dục và Đào tạo; Đài Phát thanh và Truyền hình; Báo Bình Phước; Hội Văn học nghệ thuật tỉnh; UBND các

huyện, thị xã và các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này, kể từ ngày ký./.

Nơi nhận:

- BVH, TT&DL;
- TTTU, TT. HĐND tỉnh;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- UBMTTQVN tỉnh;
- BTGTU;
- Như Điều 3;
- LĐVP, các Phòng: VX, KTTH;
- Lưu: VT (T-11-2015).

18K

Nguyễn Huy Phong

ĐỀ ÁN

**Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử
trên địa bàn tỉnh Bình Phước (giai đoạn 2015 - 2020)**
(Kèm theo Quyết định số 1073/QĐ-UBND ngày 29/5/2015 của UBND tỉnh)

PHẦN I

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

Trong những năm qua, bộ môn nghệ thuật Đờn ca tài tử - một loại hình văn hóa nghệ thuật độc đáo đậm chất Nam bộ trong dòng nhạc dân tộc Việt Nam được Đảng, Nhà nước và các tầng lớp nhân dân đặc biệt quan tâm. Cùng với cả nước, Bình Phước và các tỉnh, thành Nam bộ tổ chức nhiều hoạt động nhằm bảo tồn và phát huy giá trị loại hình di sản văn hóa phi vật thể độc đáo này một cách thiết thực, có ý nghĩa ở khu vực, quốc gia và quốc tế. Nhờ đó, nghệ thuật Đờn ca tài tử bước đầu được bảo tồn, phát huy tốt; các phong trào nghệ thuật quần chúng ngày càng phát triển mạnh mẽ và đi vào chiều sâu. Đặc biệt, loại hình nghệ thuật này đã thâm thấu trong đời sống cộng đồng, nó thường được tổ chức vào những dịp sinh hoạt câu lạc bộ nhóm, những lúc nhàn rỗi, các buổi liên hoan và sinh hoạt văn hóa, lễ hội, đám cưới, lễ khánh thành... là món ăn tinh thần không thể thiếu của một bộ phận người dân.

Với những giá trị nghệ thuật và ý nghĩa lịch sử xã hội mà loại hình nghệ thuật này mang lại, Đờn ca tài tử Nam bộ đã được tổ chức UNESCO vinh danh và khẳng định tại phiên họp Ủy ban liên Chính phủ về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể lần thứ 8 diễn ra vào ngày 05/12/2013 là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Đây là niềm vinh dự, tự hào không chỉ của Bình Phước, cư dân Nam bộ mà còn là niềm vinh dự, tự hào của cả dân tộc. Mặc dù là vùng lan tỏa của Đờn ca tài tử nhưng Bình Phước tự hào góp phần cùng cả nước, đặc biệt là 21 tỉnh, thành phía Nam tôn vinh và khẳng định di sản văn hóa độc đáo này.

Tuy nhiên, nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ nói chung và trên địa bàn tỉnh Bình Phước hiện tại dần dần đang mai một, chưa được quan tâm và đầu tư đúng mức; phân đông nghệ nhân nòng cốt hiện đã lớn tuổi, việc truyền dạy cho lớp trẻ chưa có lộ trình, bài bản chính thức... Sự phát triển Đờn ca tài tử mang tính tự phát, thiếu tổ chức cũng đã bộc lộ những hạn chế nhất định. Điều này đòi hỏi phải có sự quản lý, định hướng để Đờn ca tài tử ở Bình Phước phát triển tốt, đáp ứng nhu cầu thưởng thức của xã hội.

Từ thực trạng Đờn ca tài tử ở Bình Phước và yêu cầu của hoạt động bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể đã được công nhận là di sản phi vật thể của thế giới, việc đầu tư, xây dựng và triển khai Đề án Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh Bình Phước giai đoạn 2015 - 2020 là việc làm cần thiết và mang tầm chiến lược. Khi được triển khai và thực hiện thành công, bộ môn này sẽ góp phần quan trọng cho công tác duy trì hoạt động, giao lưu tại các thiết

chế văn hóa, câu lạc bộ Đờn ca tài tử; các đội, nhóm tài tử. Đồng thời, thông qua Đề án này, tỉnh sẽ có thêm cơ hội từng bước nâng cao chất lượng và phát triển mạnh mẽ hơn nữa phong trào Đờn ca tài tử ở các địa phương, phục vụ nhu cầu của nhân dân và phục vụ du khách trong và ngoài tỉnh. Việc xây dựng đề án là việc làm phù hợp với mục đích, yêu cầu của hoạt động bảo tồn di sản văn hóa Đờn ca tài tử trong tình hình mới, phù hợp với chương trình hành động của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc thực hiện chương trình hành động bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể Đờn ca tài tử đã được công nhận di sản thế giới; một lần nữa khẳng định giá trị nghệ thuật to lớn của Đờn ca tài tử, một loại hình nghệ thuật được UNESCO vinh danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại; góp phần thực hiện tốt tinh thần Nghị quyết Trung ương 5 (khóa VIII) về “Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”, Nghị quyết Trung ương 9 (khóa XI) về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”, Nghị quyết số 23-NQ/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới.

II. CĂN CỨ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

- Nghị quyết Hội nghị lần thứ 5 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII về xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc;

- Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước;

- Nghị quyết số 23-NQ/TW ngày 16/6/2008 của Bộ Chính trị về tiếp tục xây dựng và phát triển văn học, nghệ thuật trong thời kỳ mới;

- Luật Di sản Văn hóa số 28/2001/QH10 ngày 29/6/2001 và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản Văn hóa số 32/2009/QH12 ngày 18/6/2009;

- Nghị định số 98/2010/NĐ-CP ngày 21/9/2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa;

- Công ước năm 2003 của UNESCO về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể và Chương trình hành động quốc gia bảo vệ nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ (giai đoạn 2014 - 2020);

- Thông tư số 04/2010/TT-BVHTTDL ngày 30/6/2010 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định việc kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể và lập hồ sơ khoa học di sản văn hóa phi vật thể để đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia;

- Quyết định số 5079/QĐ-BVHTTDL ngày 27/12/2012 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về công bố Đờn ca tài tử là di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia;

- Công văn số 1098/BVHTTDL-DSVH ngày 8/4/2014 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy giá trị nghệ

thuật Đờn ca tài tử Nam bộ;

- Công văn số 3635/BVHTTDL-DSVH ngày 13/10/2014 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc triển khai Chương trình hành động Quốc gia bảo vệ nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ;

- Công văn số 1392/BVHTTDL-DSVH ngày 13/4/2015 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc thẩm định dự thảo Đề án Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh Bình Phước (giai đoạn 2015 - 2020).

Phần II

KHÁI QUÁT ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN VÀ THỰC TRẠNG NGHỆ THUẬT ĐỜN CA TÀI TỬ TỈNH BÌNH PHƯỚC

I. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN

Bình Phước được tái lập năm 1997, là tỉnh miền núi, biên giới, với 260,4 km đường biên giới tiếp giáp Vương quốc Campuchia, bao gồm 03 thị xã và 07 huyện, tổng số dân là 902.646 người (2012), trong đó đồng bào dân tộc chiếm khoảng 20% dân số.

Với vị trí là vùng chuyên tiếp giữa Tây Nguyên với Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh Nam bộ, Bình Phước nằm trong không gian với sự lan tỏa đa chiều, khí hậu và thổ nhưỡng ôn hòa, văn hóa đa tầng đa sắc với sự hợp thành của 41 dân tộc anh em cùng sinh sống. Chính vì vậy đã mang đến cho Bình Phước không gian văn hóa với nhiều loại hình nghệ thuật đặc sắc không ngừng vươn xa, thâm thấu trong đời sống cộng đồng. Đờn ca tài tử là một loại hình nghệ thuật dân gian Việt Nam hình thành và phát triển chủ yếu ở vùng đất Nam bộ, đến nay ngay cả Trung bộ, Bắc bộ cũng đã hình thành phong trào Đờn ca tài tử rộng khắp. Nghệ thuật Đờn ca tài tử góp phần đem lại một sức sống mạnh mẽ trong đời sống văn hóa người Việt Nam.

Toàn tỉnh Bình Phước hiện có 22 Câu lạc bộ Đờn ca tài tử, với 750 hội viên yêu thích và tham gia bộ môn nghệ thuật đặc sắc này. Đờn ca tài tử đã có mặt trong hầu hết các phong trào văn nghệ từ nghệ thuật quần chúng đến các hội thi, hội diễn, liên hoan tại cơ sở và những cuộc thi do các cấp tổ chức. Mức hưởng thụ văn hóa văn nghệ của người dân được nâng lên rõ rệt; mức sinh hoạt của các câu lạc bộ, tổ, nhóm trên địa bàn tỉnh ngày càng thường xuyên, hiệu quả; sức lan tỏa, thu hút từ phía người thưởng thức chính là quần chúng nhân dân, đã tác động đến phong trào Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh một cách tích cực.

II. THỰC TRẠNG PHONG TRÀO ĐỜN CA TÀI TỬ Ở TỈNH

Nghệ thuật Đờn ca tài tử ở Bình Phước trong những năm gần đây phát triển một cách đáng kể, có sức lan tỏa nhanh và đã được các cấp, các ngành, các tầng lớp nhân dân hưởng ứng tích cực; các câu lạc bộ, nhóm nghệ nhân phát triển ngày càng nhiều về mặt số lượng. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều hạn chế như:

- Các công trình nghiên cứu về nghệ thuật Đờn ca tài tử chưa sâu, còn rời rạc chắp vá, chưa đáp ứng được nhu cầu nghiên cứu, tham khảo, học tập và thưởng thức của công chúng.

- Sự hỗ trợ, tiếp sức, tuyên truyền phổ biến của ngành chức năng về mặt chuyên môn đôi lúc chưa kịp thời; việc đầu tư, hỗ trợ chế độ bồi dưỡng cho các nghệ nhân chưa nhiều đã ảnh hưởng đến phong trào chung, làm giảm đi tính hấp dẫn của nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Việc hướng dẫn, trao truyền cho thế hệ kế thừa còn rất hạn chế. Thực tế cho thấy qua các lần tổ chức hội thi, hội diễn, các đơn vị tham gia không đồng đều về số lượng và chất lượng, bị hụt hẫng về yếu tố con người, nhất là những nghệ nhân diễn tấu các nhạc cụ kìm, cò, tranh... Một số câu lạc bộ và một nhóm tổ chức hoạt động chưa thật sự bài bản, chuyên nghiệp.

- Bài bản sử dụng cho nghệ thuật Đờn ca tài tử (20 bài bản tốp), đa số các đơn vị tham gia thường sử dụng các tác phẩm sưu tầm, rất ít những bài bản được sáng tác lời mới ca ngợi quê hương, đất nước con người ở địa phương.

- Phong trào Đờn ca tài tử đa phần là phong trào tự phát, vì vậy vẫn còn những mặt hạn chế về nội dung, chất lượng. Ở các điểm sinh hoạt, thường dễ nhận thấy sự trùng lặp về bài bản, sử dụng các thể điệu sưu tầm, chưa mang đậm hơi thở chính thống, đa số thiên về sân khấu cải lương nhiều hơn.

Phần III

MỤC TIÊU, GIẢI PHÁP THỰC HIỆN ĐỀ ÁN

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu tổng quát

- Huy động sức mạnh toàn xã hội để phát triển vốn văn hóa nghệ thuật truyền thống nói chung, bộ môn nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh.

- Tôn vinh các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc; khích lệ sáng tạo các giá trị văn hóa mới, đẩy mạnh hoạt động văn hóa cơ sở, góp phần giảm dần sự chênh lệch về hưởng thụ văn hóa giữa các vùng, các dân tộc.

- Tăng cường đầu tư của Nhà nước, đẩy mạnh xã hội hóa các hoạt động văn hóa, huy động mọi nguồn lực cho bảo tồn và phát triển văn hóa nói chung và nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn tỉnh.

- Xây dựng, phát triển các câu lạc bộ, đội nhóm văn nghệ dân gian nói chung và câu lạc bộ, đội nhóm sinh hoạt Đờn ca tài tử; đẩy mạnh phong trào xây dựng đời sống văn hoá, nâng cao mức hưởng thụ văn hoá tại cơ sở.

- Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của xã hội về bảo tồn, phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Xây dựng các cơ chế, chính sách thiết thực trong công tác bảo tồn, phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử, trong đó chú trọng các cơ chế, chính sách khuyến khích cho công tác truyền dạy, quảng bá bộ môn nghệ thuật độc đáo này.

2. Mục tiêu cụ thể

- Xây dựng đề cương và tiến hành các phương thức tuyên truyền về bảo tồn và phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử và cung cấp cho các thiết chế văn hóa từ tỉnh đến cơ sở; xây dựng chuyên trang, chuyên mục trên các phương tiện truyền

thông của tỉnh.

- Tiến hành tổng kiểm kê di sản, từ đó đánh giá thực trạng và lập hồ sơ khoa học cho nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn tỉnh.

- Hỗ trợ trang thiết bị: Chọn mỗi huyện, thị 01 câu lạc bộ làm điểm để đầu tư hỗ trợ trang thiết bị như: Âm thanh, ánh sáng, nhạc cụ chuyên loại hình Đờn ca tài tử để tổ chức hoạt động và từ đó rút kinh nghiệm nhân rộng mô hình trong những giai đoạn tiếp theo.

- Tổ chức truyền dạy Đờn ca tài tử tại một số câu lạc bộ thuộc Trung tâm Văn hóa tỉnh và một số điểm trường trong hệ thống giáo dục của tỉnh; xây dựng kế hoạch, nâng cao chất lượng hoạt động của các câu lạc bộ Đờn ca tài tử trong tỉnh thật sự có chất lượng.

- Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử 02 năm/lần cấp huyện, thị xã và 3 năm/lần cấp tỉnh, tham gia Liên hoan Đờn ca tài tử khu vực và toàn quốc.

- Sơ kết, tổng kết, xét đề nghị khen thưởng, biểu dương những tập thể và cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác bảo tồn và phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử tại địa phương.

- Tham mưu đề nghị phong tặng danh hiệu nghệ nhân ưu tú, nghệ nhân nhân dân cho các nghệ nhân, nhà quản lý, nhà nghiên cứu có nhiều thành tích đóng góp đặc biệt cho phong trào bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ của địa phương; cấp giấy chứng nhận Câu lạc bộ - Nghệ nhân Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh.

- In ấn, phát hành 20 bài bản tổ đã được Viện Âm nhạc triển khai thành công trong dự án thống nhất 20 bài bản tổ tài tử Nam bộ làm tư liệu nghiên cứu cho các huyện, thị xã, các câu lạc bộ và các tổ chức, cá nhân yêu thích Đờn ca tài tử trong và ngoài tỉnh; sưu tầm, biên soạn lời mới các bài bản trong hệ thống 20 bài bản tổ Đờn ca tài tử Nam bộ.

II. GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, giáo dục nhằm nâng cao nhận thức của toàn xã hội, đặc biệt là thế hệ trẻ đối với việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa nói chung, nghệ thuật Đờn ca tài tử nói riêng

- Tổ chức tuyên truyền sâu rộng trong cán bộ và các tầng lớp nhân dân về giá trị to lớn của nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ là di sản văn hóa phi vật thể của nhân loại; nâng cao nhận thức và tinh thần trách nhiệm của các tổ chức và mỗi cá nhân trong việc giữ gìn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Tăng cường các hoạt động thông tin, tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức của nhân dân trong việc bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử trong sinh hoạt của cộng đồng khu dân cư, trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”.

- Phối hợp với các cơ quan thông tin đại chúng, các tổ chức đoàn thể đẩy mạnh công tác tuyên truyền về yêu cầu, ý nghĩa của việc bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trong các tầng lớp nhân dân, trong các đoàn

viên, hội viên của các tổ chức đoàn thể; tạo sự đồng thuận cao và hưởng ứng tích cực của nhân dân về duy trì, bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn tỉnh.

2. Tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hành, sáng tạo và truyền dạy nghệ thuật Đờn ca tài tử trong các gia đình, câu lạc bộ và cộng đồng

- Trung tâm Văn hóa tỉnh; Phòng Văn hóa và Thông tin, Trung tâm Văn hóa - Thể thao các huyện, thị xã cần có kế hoạch mở lớp truyền dạy Đờn ca tài tử cho đối tượng thanh thiếu niên.

- Thường xuyên tổ chức các hội thi, hội diễn, liên hoan, giao lưu trình diễn Đờn ca tài tử Nam Bộ tại địa phương, cơ sở.

3. Tăng cường nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả nghệ thuật Đờn ca tài tử; đưa nội dung về nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ thành một bộ môn đào tạo, bồi dưỡng trong các cơ sở đào tạo của tỉnh

- Hệ thống, biên soạn các bài bản tổ truyền thống và các bản sưu tầm, biên soạn lời mới thành những tài liệu chính thống nhằm bảo tồn, lưu truyền và làm cho loại hình này tiếp tục phát triển.

- Mỗi huyện, thị xã cần tham mưu xây dựng quy chế bảo tồn và phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử của địa phương theo hướng vừa phát huy tốt tính xã hội, vừa tạo tiền đề cơ sở vật chất đáp ứng nhu cầu sinh hoạt định kỳ, các hoạt động hội thi, hội diễn và giao lưu văn hóa. Khuyến khích tổ chức, cá nhân dạy và học Đờn ca tài tử tại các trung tâm huyện, thị xã và xã, phường, thị trấn.

4. Hỗ trợ cộng đồng phục hồi, lưu truyền các bài bản tổ, các tập quán xã hội, tín ngưỡng và các lễ hội liên quan đến nghệ thuật Đờn ca tài tử; mở rộng các hình thức sinh hoạt mới, phù hợp với mục tiêu bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trong cuộc sống đương đại

- Thường xuyên có mối liên kết giữa các câu lạc bộ trong và ngoài tỉnh để truyền dạy theo một giáo trình thống nhất và có kế hoạch tập huấn cho các nghệ nhân làm công việc truyền dạy, nâng cao chất lượng giảng dạy, truyền nghề.

- Đa dạng hóa các hình thức tổ chức bảo trợ việc thành lập và phát triển các đội, nhóm, câu lạc bộ Đờn ca tài tử; đa dạng hóa các hoạt động giao lưu, hội thi, hội diễn; chú trọng hoạt động sáng tác lời mới; chú trọng bồi dưỡng tài năng thông qua phong trào hoạt động bảo vệ và phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử tại các địa phương, chú trọng chính sách đãi ngộ đối với người dạy và khuyến khích người học Đờn ca tài tử.

5. Phối hợp với các cơ quan truyền thông, thông tin đại chúng, các hội nghề nghiệp tổ chức thường xuyên các chương trình giới thiệu, quảng bá về nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ bằng nhiều hình thức nhằm giáo dục ý thức tiếp cận và mức độ cảm thụ tính nhân văn, tính khoa học của nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ đến công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ

- Các huyện, thị xã có kế hoạch phối hợp, liên kết để thống nhất định hình những hoạt động thiết thực nhằm giới thiệu, phổ biến, phát huy nghệ thuật đờn

ca tài tử Nam bộ như: Giao lưu gặp mặt các câu lạc bộ Đờn ca tài tử tiêu biểu, Liên hoan Đờn ca tài tử của địa phương hàng năm; tổ chức trưng bày, giới thiệu những hiện vật quý của Đờn ca tài tử.

- Tổ chức thi sáng tác những bài bản mới về Đờn ca tài tử; tuyên truyền, vận động các nghệ nhân trẻ tuổi tham gia luyện tập các bài bản tài tử mới sáng tác có nội dung ca ngợi quê hương, đất nước và con người Bình Phước.

6. Nghiên cứu, đề xuất các cấp có thẩm quyền có chính sách đãi ngộ, khen thưởng và phong tặng danh hiệu vinh dự cho các nghệ nhân Đờn ca tài tử có nhiều đóng góp xuất sắc trong việc bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ tại địa phương

- Đề xuất việc xây dựng chính sách đãi ngộ cho nghệ nhân, nghệ sĩ, người có công bảo tồn, phát huy bộ môn nghệ thuật Đờn ca tài tử; hỗ trợ kinh phí để duy trì hoạt động của các câu lạc bộ, nhóm, gia đình đờn ca tài tử; hỗ trợ kinh phí tổ chức liên hoan, giao lưu trình diễn và sáng tạo đờn ca tài tử; khuyến khích và hỗ trợ cộng đồng duy trì, phục hồi tập quán xã hội, tín ngưỡng và các lễ hội liên quan đến nghệ thuật Đờn ca tài tử.

- Thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn, hội thảo về Đờn ca tài tử cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa, các nghệ nhân, nghệ sĩ, các câu lạc bộ và các cộng tác viên, quần chúng nhân dân nhằm nâng cao nhận thức, giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử, loại hình nghệ thuật đặc sắc của Nam bộ.

7. Tạo mọi điều kiện để các nghệ nhân Đờn ca tài tử giao lưu với các tỉnh, thành phố; giao lưu các cấp trong tỉnh

- Cùng cố, nâng cao chất lượng hoạt động của các câu lạc bộ, nhóm Đờn ca tài tử và đưa hoạt động đờn ca tài tử vào sinh hoạt tại các thiết chế văn hóa thể thao xã, Nhà văn hóa thôn, ấp; đồng thời thực hiện công tác xã hội hóa trong việc vận động xây dựng quỹ hỗ trợ nghệ thuật Đờn ca tài tử, nhằm tạo điều kiện cho công tác bảo tồn và phát huy loại hình nghệ thuật này;

- Thực hiện có hiệu quả các hoạt động giao lưu văn hóa giữa các địa phương và các đội, nhóm, các câu lạc bộ; chú trọng việc bảo tồn và phát huy giá trị các bài bản tài tử trong các hoạt động giao lưu, hội thi, hội diễn.

- Duy trì việc tổ chức và tham gia Liên hoan Đờn ca tài tử định kỳ hàng năm của các cấp trong tỉnh với nhiều hoạt động phong phú nhằm tạo sự gắn kết, giao lưu văn hóa giữa các nghệ nhân trong khu vực với các vùng miền, góp phần thúc đẩy sự phát triển không ngừng của không gian nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ.

8. Huy động các nguồn lực

Tăng cường công tác xã hội hóa trong cộng đồng, các tầng lớp nhân dân hỗ trợ cùng với nguồn kinh phí Nhà nước đảm bảo cho hoạt động Đờn ca tài tử ở các địa phương, các câu lạc bộ thông qua các mạnh thường quân, các nhà tài trợ, những người yêu thích bộ môn nghệ thuật Đờn ca tài tử.

PHẦN IV

NỘI DUNG, THỜI GIAN VÀ KINH PHÍ THỰC HIỆN ĐỀ ÁN

Đề án bao gồm các nhiệm vụ như sau:

1. Công tác tuyên truyền, tập huấn:

1.1 Công tác tuyên truyền

- Nội dung: In tờ rơi, tập sách, đĩa tuyên truyền.
- Thời gian: 2015, 2017.
- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
- Cơ quan phối hợp: Các cơ quan thông tin đại chúng của tỉnh, Công thông tin điện tử tỉnh; UBND các huyện, thị xã trên địa bàn tỉnh.

1.2 Công tác tập huấn

- Nội dung: Mở các lớp tập huấn theo phương thức truyền nghề.
- Thời gian: 2016, 2018.
- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
- Cơ quan phối hợp: UBND các huyện, thị xã, Hội Văn học nghệ thuật tỉnh.

2. Công tác bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ:

2.1 Công tác điều tra, kiểm kê, phân loại nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ

- Nội dung: Điều tra, kiểm kê số câu lạc bộ; số người đang nắm giữ di sản nghệ thuật Đờn ca tài tử; số người có khả năng truyền dạy nghệ thuật Đờn ca tài tử, kiểm kê nhạc cụ Đờn ca tài tử.

- Thời gian: 2016.
- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
- Cơ quan phối hợp: UBND các huyện, thị xã trên địa bàn tỉnh.

2.2 Đầu tư trang thiết bị

- Nội dung: Đầu tư nhạc cụ Đờn ca tài tử cho các câu lạc bộ hoạt động thường xuyên, tiêu biểu tại 10 huyện, thị xã.

- Thời gian: 2017, 2019.
- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.
- Cơ quan phối hợp: UBND các huyện, thị xã.

2.3 Tổ chức Liên hoan Đờn ca tài tử

- Nội dung: Thi diễn tài tử đờn, tài tử ca trong 20 bài bản tổ.
- Thời gian: Cấp huyện, thị xã: 02 năm/01 lần (2016 - 2018 - 2020); cấp tỉnh: 03 năm/01 lần (2017 - 2020)

- Chủ trì: Cấp huyện, thị xã do Phòng Văn hóa và Thông tin cấp huyện, thị xã tham mưu tổ chức; cấp tỉnh do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tham mưu tổ chức.

- Cơ quan phối hợp: Các sở, ngành, cơ quan thông tin đại chúng của tỉnh; UBND các huyện, thị xã.

2.4 Tham gia liên hoan, cấp khu vực và toàn quốc

- Nội dung: Theo kế hoạch, thông báo, thể lệ của cuộc thi.

- Thời gian: Theo kế hoạch, thông báo của đơn vị tổ chức.

- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Cơ quan phối hợp: UBND các huyện, thị xã và các đơn vị khác có liên quan.

2.5 Công nhận các câu lạc bộ, nghệ nhân tiêu biểu, nghệ nhân ưu tú

- Nội dung: Tổ chức các hoạt động để bình chọn các câu lạc bộ và tài tử đờn, tài tử ca có thành tích xuất sắc để công nhận.

- Thời gian: 2018, 2019.

- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Cơ quan phối hợp: Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, UBND các huyện, thị xã.

3. Cơ chế, chính sách đãi ngộ nghệ nhân tiêu biểu:

- Nội dung: Xây dựng, vận dụng thích hợp các cơ chế, chính sách của Trung ương và địa phương để hỗ trợ về vật chất, điều kiện hoạt động góp phần động viên tinh thần của các nghệ nhân.

- Thời gian: 2018, 2019.

- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Cơ quan phối hợp: Các sở, ngành, cơ quan thông tin đại chúng của tỉnh; UBND các huyện, thị xã.

4. Tổ chức hội nghị sơ kết và tổng kết:

- Nội dung: Báo cáo kiểm điểm kết quả thực hiện Đề án, đánh giá thuận lợi, khó khăn và những đề xuất, kiến nghị, giải pháp thực hiện.

- Thời gian sơ kết: 2017.

- Thời gian tổng kết: 2020.

- Chủ trì: Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Cơ quan phối hợp: các sở, ngành, các đơn vị có liên quan, UBND các huyện, thị xã.

5. Kinh phí triển khai thực hiện

Hàng năm, căn cứ vào tình hình khả năng ngân sách của tỉnh, các nguồn huy động hợp pháp (nếu có) và nhiệm vụ chi cho Đề án, ngân sách tỉnh sẽ bố trí kinh phí thực hiện Đề án này.

PHẦN V

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch:

- Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, đoàn thể có liên quan và UBND các huyện, thị xã tổ chức triển khai Đề án; xây dựng kế hoạch, dự án và dự toán kinh phí cụ thể cho từng nội dung đã được xác định theo lộ trình thời gian trình cấp thẩm quyền phê duyệt.

- Nghiên cứu, đề xuất việc xây dựng và ban hành chế độ chính sách đãi ngộ cho nghệ nhân Đờn ca tài tử; tôn vinh, phong tặng danh hiệu nghệ nhân ưu tú, nghệ nhân nhân dân cho các nghệ nhân có nhiều đóng góp trong phong trào Đờn ca tài tử của địa phương.

- Xây dựng nội dung tuyên truyền sâu rộng với nhiều hình thức đa dạng, phong phú để nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, các tổ chức, đoàn thể và cộng đồng cư dân về bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trên địa bàn tỉnh.

- Xây dựng kế hoạch và triển khai các hội thi, liên hoan giao lưu Đờn ca tài tử Nam bộ cấp tỉnh và thành lập các đội, nhóm tham dự liên hoan cấp khu vực và toàn quốc. Chỉ đạo, hướng dẫn hệ thống cấp huyện và cơ sở tổ chức các hoạt động liên hoan, giao lưu truyền dạy Đờn ca tài tử Nam bộ.

- Xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cho các nghệ nhân, nghệ sỹ, giáo viên, cộng tác viên có khả năng truyền dạy để không ngừng nâng cao về số lượng và chất lượng truyền dạy Đờn ca tài tử Nam bộ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ trong tỉnh.

- Tổ chức điều tra, kiểm kê, đánh giá kết quả hoạt động Đờn ca tài tử trong tỉnh. Kịp thời đề xuất biểu dương, khen thưởng cho các tập thể và cá nhân có nhiều đóng góp xuất sắc cho công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ.

- Nghiên cứu, theo dõi, tổng hợp tình hình triển khai các nhiệm vụ, hoạt động của các cơ quan, đơn vị. Định kỳ tiến hành sơ kết, tổng kết và báo cáo kết quả, tiến độ thực hiện; kịp thời báo cáo UBND tỉnh các vấn đề phát sinh trong quá trình triển khai thực hiện.

2. Sở Nội vụ:

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các cơ quan, đơn vị liên quan tham mưu UBND tỉnh thực hiện công tác biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có nhiều thành tích trong công tác bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ và phong tặng danh hiệu nhà nước cho các nghệ nhân Đờn ca tài tử Nam bộ trong tỉnh có nhiều đóng góp xuất sắc.

- Phối hợp tham mưu trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cho các nghệ nhân, học sinh, sinh viên và nhân dân tham gia công tác truyền dạy và học tập loại hình nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ.

3. Sở Thông tin và Truyền thông:

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch trong công tác chỉ đạo, hướng dẫn các phương tiện thông tin đại chúng của tỉnh tăng cường công tác thông tin tuyên truyền trên báo, đài, cổng thông tin điện tử về các hoạt động bảo tồn phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ của tỉnh.

4. Sở Tài chính:

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và các sở, ngành liên quan xem xét, cân đối, thẩm định, tham mưu UBND tỉnh về nguồn kinh phí tổ chức thực hiện Đề án.

5. Sở Kế hoạch và Đầu tư:

- Tổng hợp các mục tiêu bảo tồn, phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh hàng năm và giai đoạn theo quy định.

- Tham mưu cân đối vốn ngân sách nhà nước hỗ trợ cho đầu tư bảo tồn, phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh.

6. Đài Phát thanh và Truyền hình, Báo Bình Phước:

- Xây dựng chuyên trang, chuyên mục, các bài viết, tin ảnh, phóng sự, tài liệu tuyên truyền, phản ánh các hoạt động bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ của tỉnh.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức các chương trình liên hoan, hội thi, hội diễn theo kế hoạch nhằm bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ của tỉnh.

7. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các đoàn thể và các sở, ngành liên quan:

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ, phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền, vận động các đoàn viên, hội viên, công chức, viên chức và các tầng lớp nhân dân nâng cao nhận thức và tích cực hưởng ứng các hoạt động nhằm bảo tồn và phát huy giá trị của nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ, góp phần thực hiện thành công Đề án.

8. Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai các nội dung sáng tác, phổ biến các tác phẩm nghệ thuật Đờn ca tài tử, phối hợp công tác tổ chức, chuyên môn, vận động nghệ sĩ, nghệ nhân tham gia các trại sáng tác, hội thi, liên hoan, trình diễn nghệ thuật đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh.

9. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã

- Căn cứ Đề án này, chỉ đạo các đơn vị chuyên môn xây dựng chương trình, kế hoạch tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả công tác bảo vệ và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ ở địa phương mình. Trong đó, đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và các tầng lớp nhân dân nâng cao nhận thức và tích cực tham gia hưởng ứng phong trào Đờn ca tài tử Nam bộ.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức các loại hình hoạt động, hội thi, liên hoan, giao lưu trình diễn Đờn ca tài tử Nam bộ tại cơ sở và cấp huyện, thị xã đồng thời thành lập các đội, nhóm tham dự hội thi, liên hoan do tỉnh tổ chức.

- Chỉ đạo phối hợp trong công tác điều tra, kiểm kê, đánh giá kết quả hoạt động Đờn ca tài tử tại địa phương. Biểu dương, khen thưởng kịp thời cho các tập thể, cá nhân có nhiều đóng góp tích cực cho công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam bộ tại địa phương.

- Chỉ đạo hệ thống thiết chế văn hóa từ huyện, thị xã đến cơ sở thường xuyên duy trì và phát triển các loại hình sinh hoạt câu lạc bộ, đội, nhóm Đờn ca tài tử Nam bộ; đồng thời dành một phần kinh phí hỗ trợ, góp phần nâng cao chất lượng hoạt động của các câu lạc bộ, đội, nhóm Đờn ca tài tử ở cơ sở.

Trên đây là Đề án “Bảo tồn và phát triển nghệ thuật Đờn ca tài tử trên địa bàn tỉnh Bình Phước giai đoạn 2015 - 2020”. Yêu cầu các cấp, các ngành, đơn vị và địa phương liên quan triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả./.

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH PHƯỚC
PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC
Nguyễn Huy Phong